

Sygn. akt III AUa 1175/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSO del. Beata Górską (spr.)
Protokolant:	sekr. sąd. Karolina Popowicz

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2014 r. w Szczecinie

sprawy E. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 8 października 2013 r. sygn. akt VI U 655/13

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka - Szkibiel

III A Ua 1175/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2014r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał Oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S., aby wypłacił ubezpieczonej E. H. emeryturę za okres od 1 października 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 23 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty i oddalił odwołanie w pozostałej części.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z 20 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił E. H. prawa do uchylecia decyzji z dnia 3 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw

do podjęcia wypłaty świadczenia od dnia 1 października 2011 roku, bowiem przepis art. 103a na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, utracił moc prawną dopiero od 22 listopada 2012 roku.

Powyzszą decyzję zaskarżyła ubezpieczona, wnosząc o jej zmianę poprzez uchylenie decyzji z dnia 3 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku, a w konsekwencji nakazanie organowi rentowemu wypłaty zaległej emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty do dnia zapłaty, nadto o nakazanie organowi rentowemu wydania decyzji o dokonaniu waloryzacji kwotowej przysługującej jej emerytury od 1 marca 2012 r. o kwotę 71 zł. miesięcznie.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonej w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

E. H. urodziła się (...).

W okresie od 1 grudnia 1969 roku do 31 sierpnia 2012 roku ubezpieczona była zatrudniona w Ministerstwie Skarbu Państwa w W..

W dniu 15 czerwca 2009 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. wniosek o przyznanie prawa do emerytury. We wniosku ubezpieczona podała, iż nadal (na dzień złożenia wniosku) pozostaje w stosunku pracy w Ministerstwie Skarbu Państwa w W..

Decyzją z dnia 10 września 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 czerwca 2009 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Decyzją z 3 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał E. H. od 1 października 2011 roku dalszą wypłatę emerytury z uwagi na kontynuację zatrudnienia. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Wyrokiem z 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r., poz. 1285.

W dniu 5 września 2012 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o wznowienie wypłaty emerytury od dnia 1 września 2012 r. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Do wniosku ubezpieczona dołączyła m.in. świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 2012 roku.

Decyzją z dnia 19.09. 2012 roku organ rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej i wznowił wypłatę od 1 września 2012 r.

W dniu 30 listopada 2012 roku ubezpieczona – w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. - wniosła o wypłatę bezpodstawnie wstrzymanej emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 31 sierpnia 2012 r.

Odwołanie w ocenie Sądu Okręgowego zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona domagała się wypłaty wstrzymanej w okresie od 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku emerytury, zaś organ rentowy stał na stanowisku, że wznowienie wypłaty świadczenia jest możliwe dopiero od 22 listopada 2011 roku, tj. od opublikowania wymienionego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który - zdaniem organu - nie wywołuje skutków retroaktywnych.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się zatem do oceny czy w stanie faktycznym sprawy ubezpieczonej przysługuje prawo do świadczeń emerytalnych wstrzymanych od 1 października 2011 r. na podstawie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz.U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna) w zw. z art.28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. nr 257, poz. 1726)

Zdaniem Sądu Okręgowego decydujące znaczenie dla tej oceny miała treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (sygn. akt K 2/12). W orzeczeniu tym Trybunał stwierdził, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po 1 października 2011 roku, musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, Trybunał wskazał, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać świadczenie emerytalne, to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Co więcej - późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne. Trybunał wskazał, że treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury.

Zaprezentowaną przez Trybunał wykładnię przepisów prawa i argumentację przedstawioną w jego wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku sąd okręgowy w całości podzielił.

Wskazał, że w świetle brzmienia przepisu art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza (o ile Trybunał nie wskazał innego terminu), że przepis ten nie może być stosowany, poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma w takiej sytuacji skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., sygn. akt V CO 43/08 oraz wyrok tego Sądu z dnia 21 listopada 2006 r., sygn. akt II PK 42/06).

Konsekwencją powyższego jest przyjęcie, że w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2011 roku, (do których należy także E. H. - prawo do emerytury nabyła od 1 czerwca 2009 roku) - przy rozstrzygnięciu ich roszczeń o wypłatę świadczeń emerytalnych wstrzymanych od 1 października 2011 r. - należy pominąć niekonstytucyjny przepis art.103 a w zw. z art.28 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, a zastosować przepisy prawne obowiązujące w momencie nabycia przez nich prawa do emerytury. Te zaś nie przewidywały obowiązku rozwiązania stosunku pracy jako warunku wypłaty emerytury. (Ustawą z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) uchylony bowiem został z dniem 8 stycznia 2009 roku art. 103 ust. 2a cyt. ustawy emerytalnej (art. 37 pkt 5b ustawy), który stanowił, że prawo do emerytury ulega

zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.)

Reasumując, stwierdził, iż prawo do wypłaty emerytury dla ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2011 roku, czyli również dla ubezpieczonej, przysługuje za cały okres zawieszenia, tj. od 1 października 2011 r.

Odnośnie zgłoszonego przez ubezpieczoną żądania odsetek od każdej zaległej raty wskazał, że obowiązek zapłaty odsetek od świadczeń z ubezpieczeń społecznych reguluje przepis art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. W przepisach prawa ubezpieczeń społecznych odsetki od opóźnionego świadczenia uregulowane są na potrzeby tego prawa wyczerpująco, bez możliwości odwoływania się – poza określeniem wysokości odsetek – do przepisów prawa cywilnego. Niedopuszczalna jest analogia z art. 476 i 481 k.c. oraz art. 415 lub 471 k.c. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1991 r., II UZP 11/91, OSP 1992 nr 7-8, poz. 147; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1997 r., II UKN 208/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 461).

Ze względu na powyższe obowiązek zapłaty odsetek nie powstaje w razie opóźnienia w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia, za które Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności. Zakład Ubezpieczeń Społecznych popada w zwłokę, jeżeli miał możliwość ustalenia prawa do świadczenia lub wypłaty w określonej wysokości, a nie wykonał swego obowiązku wobec świadczeniobiorcy, mimo upływu 30 dni od tej chwili.

Wydając decyzję z dnia 3 października 2011 roku, pozwany zastosował obowiązujące przepisy prawa i do czasu opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, tj. do dnia 22 listopada 2012 roku nie można przypisać mu odpowiedzialności za zastosowanie nieprawidłowej wykładni lub błędnego stosowania prawa materialnego (patrz wyrok SN z 07.04.2010 r. I UK 345/09).

Reasumując, pozwany w terminie 30 dni, licząc od dnia 22 listopada 2012 roku, winien był wydać decyzję zmieniającą decyzję z dnia 3 października 2011 roku, zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Termin 30 dni upłynął bezskutecznie z dniem 22 grudnia 2012 r., a zatem pozwany pozostaje w zwłoce od 23 grudnia 2012 roku.

Kierując się tymi wszystkimi względami, uwzględniając w przeważającej części odwołanie ubezpieczonej, Sąd - na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił w punkcie I wyroku zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał organowi rentowemu wypłatę emerytury ubezpieczonej za okres od 1 października 2011 roku do 31 sierpnia 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 23 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty. W punkcie II sentencji oddalił odwołanie w pozostałej części, tj. co do żądania odsetek za pozostały okres.

Kwestia waloryzacji świadczenia nie była przedmiotem orzekania Sądu, ponieważ nie tylko nie dotyczyła jej zaskarżona decyzja, ale na obecnym etapie postępowania rozstrzygnięcie o niej byłoby przedwczesne – emerytura za marzec 2012 r. nie została jeszcze ubezpieczonej wypłacona przez ZUS, a zatem organ nie miał jeszcze możliwości dokonania ustawowej waloryzacji emerytury, co powinien uczynić z urzędu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł organ rentowy.

Zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt: VI U 655/13, zarzucając mu:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1/ art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) przez jego błędną wykładnię, skutkującą zmianą spornej decyzji organu rentowego w sytuacji gdy przedmiotowa regulacja prawna nie uzasadniała nakazania organowi rentowemu podjęcia wypłaty

spornej emerytury od dnia 01.10.2011r. , tj. od dnia jej zawieszenia, do dnia 21.11.2012 r., w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., sygn. akt: K 2/12,

2/art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 116 ustawy emerytalnej – poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że organ rentowy pozostaje w zwłóce i zobowiązany jest do wypłaty odsetek od dnia 23 grudnia 2012r. do dnia zapłaty. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania ewentualnie - uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona wniosła o:

- oddalenie apelacji organu rentowego w całości,
- utrzymanie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Rozpoznający sprawę Sąd Okręgowy – wbrew zarzutom apelacyjnym - nie naruszył norm prawa materialnego, a zapadłe rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest trafne i nie ma podstaw do jego zmiany.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w dniu 1.06.2009r., a zatem w okresie kiedy nie obowiązywał już uchylony z dniem 8.01.2009r. przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, będącego pierwowzorem dla później uchwalonego przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, wprowadzającego obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą pod rygorem zawieszenia wypłaty nabytej emerytury. Bezsprzecznie też organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia emerytalnego na innej podstawie, tj. przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, uznanego następnie przez Trybunał Konstytucyjny za regulację niekonstytucyjną w określonym w wyroku zakresie. W niniejszej więc sprawie nie było podstaw do zawieszenia wypłaty emerytury i to od samego początku, a nie – jak wywodził organ rentowy – dopiero od dnia opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw i to z mocą na przyszłość. Z chwilą bowiem ogłoszenia wyroku z Dzienniku Ustaw jedynie potwierdzono niekonstytucyjność przyjętej przez ustawodawcę regulacji prawnej. Sąd Apelacyjny wskazuje też na utrwaloną linię orzecznictwa: orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność aktu normatywnego lub jego części z Konstytucją, wchodzące w życie z dniem ogłoszenia, mają skutki retrospektywne, tj. działają wstecz (zob. wyrok z dnia 6.04.2006r., sygn. III AUa 996/05, OSA 2008r. nr 3, str. 6, LEX nr 357749, wyrok z dnia 16.01.2013r. LEX nr 1264372; zob. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 99/06, OSNC 2007, nr 6, poz. 79, uchwały z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNP 2001, nr 23, poz. 685, z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, z dnia 23 stycznia 2004 r. III CZP 112/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 61, z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 81 i z dnia 19 maja 2006 r. III CZP 26/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 39 oraz wyroki z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 94, z dnia 19 grudnia 1999 r., I CKN 632/98, niepubl., z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 272/00, niepubl., z dnia 15 stycznia 2003 r. IV CKN 1693/00, niepubl., z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132, ze sprost. OSNC 2004, nr 10, s. 131, z dnia 29 października 2003 r., III CK 34/02, OSP 2005, nr 4, poz. 54, z dnia 30 września 2004 r., IV CK 20/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 161, z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 270/04, niepubl., z dnia 12 stycznia 2005 r., I CK 457/04, niepubl., z dnia 7 października 2005 r., II CK 756/04, "Monitor Prawniczy" 2005, nr 21, s. 1027, z dnia 14 września 2006 r., III CSK 102/06, niepubl., z dnia 15 czerwca 2007 r., II CNP 37/07, niepubl., z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 315/07, niepubl., z dnia 19 czerwca 2008 r. V CSK 31/08, OSNC-ZD 2009, nr 1, poz. 16, z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 379/08, OSNC 2009, nr 10, poz. 172 i z dnia 10 grudnia 2009 r., III CSK 110/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 82, a także postanowienia z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPUS 2001, nr 10, poz. 331 i z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 272/03, niepubl.). Od zasady skuteczności wyroku Trybunału Konstytucyjnego ex tunc istnieją co prawda wyjątki mające podstawę w przepisach Konstytucji RP, ale niewątpliwie nie zachodzą one

w okolicznościach niniejszej sprawy. Przypadkiem wyłączenia retroaktywności wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest wyraźne stwierdzenie w tym zakresie zawarte w sentencji wyroku Trybunału, w której wyłącza retroaktywność w pełnym zakresie, tzn. określa jego skutki na przyszłość. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn. II CSK 335/10, Biuletyn SN z 2011, nr 4, s. 8), wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie jest skuteczny ex tunc, również w takim zakresie, w jakim naruszałoby to zasadę ochrony praw słusznie nabytych (art. 2 Konstytucji RP). A contrario, w przypadku przyznanej emerytury, a ściślej przyznanego prawa do emerytury, wskutek spełniania przez ubezpieczonego wszystkich ustawowych przesłanek, według stanu prawnego obowiązującego na dzień wydania decyzji, a więc w sytuacji prawa słusznie nabytego, ochrona realizacji tego prawa, czyli wypłaty rozciąga się na cały okres. Charakterystyczny zaś przykład wyłączenia skuteczności ex tunc wyroku Trybunału Konstytucyjnego wynikający z odroczenia utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu (art. 190 ust. 3 Konstytucji) nie dotyczy niniejszej sprawy, jak też nie może być tłumaczone inaczej niż jego pozostawienie przez oznaczony czas w porządku prawnym i oznacza, że Trybunał Konstytucyjny, mimo stwierdzenia niezgodności aktu z przepisami wyższego rzędu, działając w granicach kompetencji, utrzymuje w mocy normę prawną. Do wskazanej zatem w wyroku Trybunału Konstytucyjnego daty utraty mocy obowiązującej przepis musi być uznany za zgodny z Konstytucją, a tym samym wyłączony jest skutek retrospektywny takiego wyroku (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, z dnia 24 stycznia 2004 r., III CZP 112/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 61 i z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 81, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 28/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 31 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2008 r., V CZ 73/08, nie publ.). Ustawodawca nie mógł zatem, na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy emerytalnej – przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego – na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Określając skutki wyroku Trybunał wyjaśnił, że z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku

w Dzienniku Ustaw utracił moc przepis art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emerytalnej do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy, niewątpliwie E. H. znajduje się w kręgu beneficjentów omawianego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z uwagi na treść przepisów obowiązujących w dacie wydania decyzji organu rentowego przyznającego prawo do świadczenia emerytalnego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zasądzonych odsetek, to Sąd Apelacyjny w aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego co do uznania, że pozwany w terminie 30 dni, licząc od dnia 22 listopada 2012 roku, winien był wydać decyzję zmieniającą decyzję z dnia 3 października 2011 roku, zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Termin 30 dni upłynął bezskutecznie z dniem 22 grudnia 2012 r., a zatem pozwany faktycznie pozostaje w zwłoce od 23 grudnia 2012 roku.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego.

del. SSO Beata Górska SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka – Szkibiel